

در نامه‌ای از سوی اساتید مدیریت کشور به رئیس جمهور؛

تعامل مستمر نظام دانایی و دانشگاهیان با بدنه اجرایی کشور، منجر به پیروزی در بحران می‌شود

جمعی از اساتید رشته مدیریت و اعضای انجمن مدیریت دولتی ایران در نامه‌ای سرگشاده به رئیس جمهور، ضرورت قاطعیت و سرعت عمل را مثبت دانسته و پیشنهادهای دهگانه‌ای را در برای بهبود مدیریت بحران کنونی حاکم بر کشور ارائه کردند.

به گزارش گروه دانشگاه ایسکانیوز، تعدادی از استادان مدیریت کشور و اعضای انجمن مدیریت دولتی ایران در نامه‌ای به رئیس جمهور، ضرورت قاطعیت و سرعت عمل را مثبت دانسته و از منظر بیان دغدغه و ارائه مشورت مشفقانه مشارکت جدی تر اقشار دانشگاهی را اعلام کردند.

در متن نامه اساتید دانشگاه‌های کشور خطاب به رئیس جمهور آمده است: همانطور که مستحضر هستید گسترش سریع و خارج از کنترل شیوع ویروس کرونا به نحوی که در کمتر از ۳ هفته از یک یا دو استان به تمام استان‌های کشور سرایت نموده و در سطح بین‌المللی نیز به تمامی کشورها گسترش یافته است، ضرورت قاطعیت و سرعت عمل در تصمیم‌گیری و اقدامات پیشگیرانه عالمانه را بیش از پیش مشهود می‌سازد. شیوع روزافزون این ویروس و نرخ فزاینده مرگ و میر تاسف‌بار ناشی از آن در ایران اسلامی همچون برخی کشورهای اروپایی، نگرانی جدی را در بین استادان مدیریت کشور از نحوه رسیدگی و تصمیم‌گیری و روند اقدامات صورت گرفته تاکنون در رابطه با اینگونه بحران‌های طبیعی و انسانی برانگیخته است. با توجه به سوابق موفقیت و شکست و تجارب ناگوار به جای مانده از ضعف عملکرد سیستم اجرایی کشور در موارد پیشین علی‌رغم زحمات و جان فشانی‌های مسئولان مربوطه، امضا کنندگان این نامه طرح موارد زیر را از منظر بیان دغدغه و ارائه مشورت مشفقانه به حضرتعالی به عنوان عالی‌ترین مقام اجرایی و مسئول اجرای قانون اساسی و ریاست شورای عالی امنیت ملی در راستای مطالبه مشارکت جدی تر اقشار دانشگاهی در کمک به اصلاح امور بر خود فرض می‌دانند:

(۱) اگر چه مدیریت بحران‌های طبیعی به سبب ماهیت خاصی که دارند، بیش و پیش از آنکه با ادبیات جنگی توصیف شوند نیازمند تشخیص‌های علمی و کارشناسانه و تدبیرهای هوشمندانه‌ای هستند که تنها در پیوند نظام دانایی و نظام تصمیم‌گیری کشور حاصل می‌شود؛ ولی با توجه به احتمالات جنگ بیولوژیک و تاکید صریح مقام معظم رهبری بر شهید بودن آنان که برای حفظ سلامت مردم تلاش می‌کنند، شرایط حاضر دال بر موقعیت خاصی است که قاطعیت دوران جنگ از سنخ کلام تاریخی امام (قدس سره) که محاصره آبادان باید شکسته شود را نیز تداعی می‌کند. متأسفانه تاکنون چنین رویکرد قاطع و چابکی در مدیریت بحران مذکور را شاهد نبوده‌ایم. جان فشانی‌های کادر درمان و شهادت عزیزان حوزه سلامت و دیگر سازمان‌های فعال در این عرصه بیش از آنکه نتیجه منطقی جدال هوشمند با بحران طبیعی یا جنگ بیولوژیک باشد، نتیجه عدم استفاده موثر از تمامی ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل کشور به صورت هم‌افزاست.

(۲) علی‌رغم تبعات اولیه گسترده و جدی بهداشتی و درمانی شیوع ویروس کرونا و محوریت وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی در این حوزه؛ وجوه متعدد این پدیده پیچیده به‌ویژه ابعاد اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی و سیاسی - امنیتی آن بیان‌گر لزوم نگرش جامع در ارتقا جایگاه ستاد مدیریت بحران با ایفای نقش دستگاه‌های اجرایی مختلف کشوری و لشگری به ریاست رئیس جمهور به عنوان بالاترین

مقام اجرایی کشور یا معاون اول وی و با داشتن اختیارات تام از سوی فرماندهی کل قوا برای به کارگیری کلیه ظرفیت‌های قابل استفاده در قوای سه گانه و نیروهای مسلح و سازمان صدا و سیما و با جلب همکاری گسترده بخش خصوصی و مردمی هست تا بتواند تصویری روشن از وضعیت جامعه و برنامه اقدام و عمل دولت و حکومت و تقسیم کار ملی را به نمایش بگذارد. فقدان یکپارچگی ساختاری بین نیروهای عمل کننده غیرنظامی و نظامی مرتبط با مدیریت این بحران در چارچوب ستاد فرماندهی واحد یکی از چالش های کلیدی است که رفع آن نیازمند اقدام فوری است.

۳) متأسفانه از ابتدای ورود این ویروس به کشور رویکرد به نمایش گذاشته شده توسط مسئولان اجرایی کشور نشان خوبی از توجه به حساس بودن شرایط و مخاطرات جدی ناشی از عدم کنترل سریع و قاطع شیوع آن و لزوم هشیاری و مقابله همگانی با این ویروس ناخوانده ارائه نمی‌دهد. اگر اصرار به ادامه فعالیت ادارات و دستگاه‌های اجرایی غیر ضروری برای شرایط بحران باشد و اقدامات بازدارنده جدی برای جلوگیری از سفرهای نوروزی و جابجایی جمعیتی درون و بین شهرها برای کنترل شیوع را به عمل نیاید، آیا می‌توان امید به نرسیدن تعداد مبتلایان به نقطه بحرانی و آوار شدن جمعیت انبوه خارج از ظرفیت بر نظام بهداشت و درمان و کنترل پیامدهای فاجعه بار آن برای خانوارها و کشور داشت؟!

۴) گستره روزافزون کشورهای درگیر در بحران شیوع ویروس کرونا و همچنین پیامدهای تحریم‌های ظالمانه که موجب عدم کفایت امکانات پزشکی و دارویی کشور برای مواجهه با این بیماری همه‌گیر شده است، مستلزم فعال شدن جدی وزارت خارجه برای دریافت کمک از همه کشورها و نهادهای موثر بین المللی و شکل‌دهی به همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی بویژه با کشورهای اروپایی و آسیایی دارای جایگاه اثرگذار در شورای امنیت و دیگر سازمان‌های بین‌المللی و بهره‌گیری از همه ظرفیت های موجود بین المللی برای کنترل اثرات این بحران جهانی با حفظ اصول سیاست خارجی کشور است.

۵) بازبایی سریع نقش موثر مجلس شورای اسلامی در کمک به مدیریت بحران از طریق رفع فوری خلاها و فراهم نمودن اختیارات قانونی مورد نیاز دستگاه های اجرایی مربوطه و بهره‌گیری از ظرفیت‌های نظارتی آن در انسجام بخشی به همراهی و همکاری نهادهای اجرایی مختلف کشور امری ضروری است. مبادا به نحوی عمل شود که مردم در میانه بحران احساس بی مجلسی کنند!

۶) همکاری و هماهنگی با قوه قضائیه برای شکل گیری سامانه قضایی ویژه به منظور رسیدگی فوری و عادلانه به تخلفات و ناکارآمدی‌های فردی و نهادی در مدیریت بحران و اطلاع‌رسانی سریع آن در راستای ایجاد فضای بازدارنده از احتکار، گران‌فروشی و اقدامات مجرمانه در این شرایط حساس ضروری است.

۷) بهره‌گیری از ظرفیت فقهی و اجتماعی مراجع معظم تقلید برای دستیابی به همراهی موثر مقلدان ایشان با الزامات دوران کنترل شیوع؛ و همچنین استفاده از صاحب نظران دانشگاهی و حوزوی برای جلب مشارکت عامه مردم در تامین منابع و افزایش تاب‌آوری مصیبت‌زدگان و مبتلایان و خانواده‌های آنان نیازمند توجه ویژه است.

۸) مبارزه با کرونا هزینه دارد و ابتلا به آن نیز بسیار پر هزینه‌تر بوده و افزون بر هزینه‌های مستقیم درمان، موجب بروز خسارت و هزینه های عدیده ای برای افراد و گروه‌های درگیر خواهد شد. توصیه می‌شود درباره افشار آسیب‌پذیرتر جامعه، سرعت عمل بیشتری در تامین امکانات لازم برای فراهم‌سازی حداقل معاش خانواده مبتلایان و کمک به کاهش خسارات وارده با توجه به ظرفیت های قانونی در اختیار دولت همچون بند الف تبصره ۱۴ قانون بودجه سال جاری صورت گیرد. در شرایط تحریم و کمبود منابع مالی قابل تخصیص عمومی، با توجه به ظرفیت چشم‌گیر مشارکت‌های مردمی و حمایت‌نخبگان و گروه‌های مرجع، برنامه‌ریزی برای بهره‌گیری از آن در جهت جبران

کمبودها ضروری است.

۹) دامنه گسترده و طول دوره نامعلوم این بحران و پیامدهای آن در ایجاد اختلال جدی برای تولید و فعالیت‌های اقتصادی به‌ویژه در حوزه کسب و کارهای خدماتی، بیان‌گر شدت خسارات اقتصادی وارده به کسب و کارها و ناکافی بودن تمهیدات صورت گرفته تاکنون می‌باشد. با توجه به سهم بالای بخش خدمات و کسب و کارهای کوچک از تولید ناخالص و اشتغال کشور، آسیب‌شناسی از شرایط اینگونه کسب و کارها و طراحی راهکارهای حمایتی ضروری با بهره‌گیری از ظرفیت علمی دانشکده‌های مدیریت در سطح کشور از جمله اولویت‌های اساسی است.

۱۰) با توجه به شواهد و تجربیات گذشته در بحران‌های سیل و زلزله در مناطقی از کشور که در پاره‌ای موارد شائبه کاهش اعتماد عمومی به نهادهای رسمی کشور را به ذهن متبادر می‌نمود، شکل‌گیری کمیته جلب مشارکت شخصیت‌های حقیقی و حقوقی و نخبگان و مردم با لحاظ استقلال عمل اجرایی آنها و نظارت عالیبه ستاد مدیریت بحران ضروری است.

۱۱) با توجه به اهمیت برخورداری از سواد رسانه‌ای آحاد جامعه در کمک به مدیریت افکار عمومی به‌ویژه برای مواجهه با تحرکات مخرب رسانه‌های خارج از کشور و توانمندسازی آنها در مقابله با آثار روانی بحران، شکل‌گیری تیم کارشناسی و فنی از متخصصان دانشگاهی و غیردانشگاهی با جامع‌نگری رسانه‌ای بخصوص برای مدیریت فضای مجازی از اولویت‌های جدی هست.

۱۲) با توجه به دغدغه‌های بیان شده فوق، در راستای استقرار اثربخش و کارآمد چرخه مدیریت بحران ملی توجه به الزامات زیر بسیار حیاتی است:

ایجاد کارگروهی مشکل از بدنه نخبگی و جامعه علمی مدیریتی کشور. در این راستا استادان مدیریت کشور آمادگی خود را برای تعامل با مدیران اجرایی کشور در جهت رسیدن به راهکارهای اجرایی و عملیاتی در چنین شرایط ویژه‌ای اعلام می‌دارند؛ توجه دادن بیش از پیش اذهان ملی به استمرار و تشدید وضعیت بحرانی اوضاع در کشور برای جلب توجه و مشارکت آنها در فرونشانی آلام و مصائب، تقویت پیشگیری‌ها، کاهش بار ظرفیت‌های مقابله و اثربخش‌تر کردن اقدامات مدیریتی و عملیاتی مدیریت بحران کشور؛ تقویت مستمر چابکی مدیریت واحد و یکپارچه برای هم‌آوردی با بحران ملی از طریق شناسایی ظرفیت‌های همکاری و هماهنگی تمامی ارکان تصمیم‌گیری در کشور (نهادهای فراقوه‌ای، قوای سه‌گانه، بخش خصوصی و نهادهای عمومی غیر دولتی و سازمان‌های مردم‌نهاد و آحاد جامعه)؛ لزوم پرداختن به ابعاد فکری و نظری الزامات حکمرانی و رهبری ملی تحت شرایط فشار و اضطرار در ذهن بازیگران اصلی در عرصه مواجهه با بحران ملی؛ یکپارچگی و سرعت عمل تصمیم‌گیری سه‌قوه در راستای اجرای اثربخش چرخه مدیریت بحران ملی پیوند هوشمندانه طرح‌ریزی ملی سامانه مدیریت بحران با توجه به الزامات و ویژگی‌های خاص برنامه‌ریزی و کنترل بحران در مناطق، استان‌ها، شهرها و روستاها؛ هدایت رسانه‌های افکار عمومی ایرانیان برای ارتقای همدلی و حفظ سلامت ملی همگانی؛ تقویت ساز و کارهای پایشی و کنترلی اثربخش مدیریت بحران و ایجاد بانک اطلاعاتی و نظام آماری کارآمد و واحد به عنوان یگانه مرجع قابل اعتماد برای همگان و مبنای تصمیم‌گیری و اعلام وضعیت بحران در کشور؛

خلایابی مستمر خط مشی‌ها و راهبردها برای تقویت چابکی و آمادگی کشور برای مقابله اثربخش با بحران فعلی و امکان استمرار آن؛ مستندسازی تجربیات بدست آمده و علت‌یابی ناکارآمدی‌های ساختارهای موجود (سازمان مدیریت بحران، سازمان پدافند غیرعامل و ...) و تمهیدات ساختاری برای مقابله هوشمندانه و فعال با بحران‌های احتمالی طبیعی و انسانی در آینده.

ما استادان دانشکده‌های مدیریت کشور با شناخت مناسب از ظرفیت‌های نظام دانایی و دانشگاه‌های کشور و درک شرایط خطیر جاری و

مخاطرات اساسی ناشی از سو تدبیر و بی عملی در این موقعیت، آمادگی خود را برای کمک به ره‌گیری از قابلیت‌ها و توانمندی‌های گسترده موجود در کشور جهت خدمت شایسته به این مرز و بوم اعلام می‌داریم. انتظار می‌رود با تعامل مستمر بین نظام اجرایی و قشر فرهیخته دانشگاهی، و بهره‌گیری از شیوه‌مدیریت اثربخش در بحران‌های عصر حاضر؛ آیندگان تصمیمات و اقدامات صورت گرفته را تحسین نموده و بیرون آمدن موفق از این آزمون الهی درس‌های ارزشمند و قابل‌ارایه‌ای برای نسل‌های آتی در پی داشته باشد.

اسامی اساتید دانشگاه‌های کشور که نامه خطاب به رئیس‌جمهور را امضا کردند به شرح ذیل است:

مجتبی امیری از دانشگاه تهران

علی اصغر پور عزت از دانشگاه تهران

احمد پویانفر دانشگاه خاتم

فاطمه ثقفی از دانشگاه تهران

احمد جعفر نژاد از دانشگاه تهران

منصوره حورعلی از دانشگاه پیام نور واحد شاهرود

علی حیدری از دانشگاه تهران

حسن دانایی فرد از دانشگاه تربیت مدرس

سید مهدی ذوالفقارزاده از دانشگاه تهران

طاهر روشندل اربطانی از دانشگاه تهران

عبدالحمید شمس از مؤسسه عالی پژوهش و مرکز آموزش مدیریت دولتی

سید مهدی شریفی از دانشگاه تهران

منوچهر شجاعی از دانشگاه تهران

طیبه عباسی از دانشگاه تهران

عزت‌اله عباسیان از دانشگاه تهران

علی اکبر فرهنگی از دانشگاه تهران

حمید رضا فلاح لاجیمی از دانشگاه مازندران

آرین قلی پور از دانشگاه تهران

مجید مختاریان پور از دانشگاه تهران

محمد مرادی از دانشگاه تهران

رضا ملک زاده از دانشگاه فردوسی مشهد

عباس منوریان از دانشگاه تهران

عباس نرگسیان از دانشگاه تهران

نادر نقشینه از دانشگاه تهران

علیرضا نوروزی از دانشگاه تهران

محمد ولی پور خطیبی از دانشگاه مازندران

حمید رضا یزدانی از دانشگاه تهران

حمید رضا یوسفی زنوز از دانشگاه خوارزمی

انتهای پیام/